O‘qish savodxonligi

2

II qism

novda
edutainment

UO‘K 808.545(075.3)
KBK 74.202.5ya72
A 38

U.B.Aydarova
O‘qish savodxonligi. Umumiy o‘rta ta’lim maktablarining 2-sinfi uchun darslik. II qism. / **U. B. Aydarova** – Toshkent: “Novda Edutainment”, 2023. – 80 b.

Taqrizchilar:

Sh. Y. Muslimova – Toshkent shahridagi 328-umumiy o‘rta ta’lim maktabining oliy toifali boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi;
M. I. Xo‘jayeva – Toshkent shahridagi 142-umumiy o‘rta ta’lim maktabining birinchi toifali boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi.

Shartli belgilar:

Yodda tuting

Guruh bo‘lib ishlang

Savollarga javob bering

Diqqat bilan o‘qing

Izohli lug‘at

Tinglang

Bu qiziq

Topshiriqni bajaring

Uyga vazifa

ISBN 978-9943-9703-4-2

© U. B. Aydarova
© “Novda Edutainment”, 2023.

Aziz o‘quvchi!

Kitob o‘qishda hikmat ko‘p. Keng dunyoqarash va bilimga ega bo‘lishda kitobning ahamiyatini hech narsa bilan qiyoslab bo‘lmaydi. Kitob o‘qish aqlni charxlaydi, so‘z boyligini oshiradi, xotirani mustahkamlaydi, tasavvurni kengaytiradi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantiradi va insonlarni yaxshilik qilishga undaydi.

Qo‘lingizdagi ushbu kitob sizga chin ma’noda do‘stdir. Darslikda berilgan hikoyalar, she’rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og‘zaki ijodi namunalari sizning tevarak-atrof haqidagi bilimlaringizni kengaytirishga yordam beradi.

Ushbu darslik bilim cho‘qqilarini egallashda yo‘lingizni yorituvchi mayoq bo‘lib xizmat qiladi degan umiddamiz.

Yangi bilimlar sari olg‘a!

Omad yor bo‘lsin!

IV bo‘lim.

Hunar – zar, kasb – gavhar

She'riy topishmoqning javobini toping.

Qo'l mehnatin ishga solar,
Buyum-narsa yasashga.
Kimdir ular, ayting-chi?
Albatta, mohir ...

Maqolni o'qing va mazmunini izohlang.

Ota hunari – ga meros.

Hunarmandning i butun.

1 ga 70 hunar oz.

O'zbek milliy hunarmandchiligi

O'zbekiston hududida hunarmandchilik juda qadimdan rivojlangan. Shunisi qiziqki, har bir joy yoki hududda hunarmandchilikning qaysidir turi

ko‘proq rivojlangan. Bunga ularning yashash tarzi, ehtiyoji, urf-odati hamda u yerda mavjud bo‘lgan xomashyo turlari sabab bo‘lgan.

Marg‘ilonda ipakchilik rivojlangani sababli o‘zining kamalakrang atlas-u adraslari bilan dunyoga dong taratgan.

Xiva yog‘och o‘ymakorligi va gilamdo‘zligi, Buxoro zargarlik va zardo‘zlik buyumlari, Toshkent duradgorlik, Chust pichoqchilik va do‘ppido‘zlik, Rishton kulolchilik, Andijon tandirchilik, Qarshi so‘zanachilik, Termiz kashtachilik, Samarqand temirchilik, Nukus ko‘nchilik buyumlari bilan mashhur.

O‘tmishda bir xil hunar bilan shug‘ullanuvchi kishilar bir mahallada yashashgan. Shuning uchun misgarlar, to‘quvchilar, pichoqchilar, zargarlar, do‘ppido‘zlar, tandirchilar singari mahallalar vujudga kelgan.

Bobomiz Amir Temur uzoq mamlakatlardan turli kasb egalari va hunarmandlarni

keltirib, yurtimizda hunarmandchilikni rivojlantirishga hissa qo‘shgan. Hozir ham yurtimizda qo‘l mehnati bilan turli buyumlarni yasaydigan usta hunarmandlar ko‘p. Yurtimizga kelgan mehmonlar hunarmandlar yasagan buyumlarni tomosha qiladilar. Sayyohlar shu tariqa Vatanimizning tarixi, urf-odatlari bilan tanishadilar hamda qiziqarli ma’lumotlarga ega bo‘ladilar.

1. O‘zbek milliy hunarmandchiligi haqida nimalarni bilib oldingiz?
2. Kimlarni hunarmand deb ataymiz?
3. Matnda hunarmandchilik turlaridan qaysilari tilga olingan?
4. Hunarmandlar nimalar yasaydi?
5. Nima uchun hududlarda hunarmandchilikning qaysidir turi ko‘proq rivojlangan? Fikringizni ayting.
6. Matnda Amir Temur bobomiz haqida nima deyilgan?
7. Sayyohlar hunarmandlar yasagan buyumlar orqali qanday ma’lumotga ega bo‘ladilar?

Hunarmandchilik turlari

mohir – yuksak mahoratga ega
hunarmand – qo‘l mehnati bilan turli narsa-buyum yasaydigan mohir usta
ko‘nchilik – hayvon terisidan charm tayyorlaydigan hunarmandchilik turi

Matnni o‘qing.
Matnning har bir qismiga sarlavha qo‘ying.
Matn qismlari mazmunini qayta so‘zlab bering.

Quyidagi rasmlarga izoh bering.

Ganchkorlik – ganchda ishlash hunari sanaladi. Undan binolarni bezashda, me'moriy detallar ishlashda, devor va shiftlarni suvashda, bezak shakllar hamda o'yma naqsh va tasvirlar yaratishda keng qo'llaniladi.

Kandakorlik – o'ymakorlikning metall buyumlarni o'yib, chizib, naqsh yoki tasvir ishlash sohasi.

Quroqchilik – turli rang va shakldagi mayda mato bo'laklarini bir-biriga ulab, buyum va bezak yaratish san'ati.

Matnni o'qing va mazmunini so'zlab bering.
Siz yana qanday hunarmandchilik turlarini bilasiz?

Mundarija

IV bo'lim.
Hunar – zar, kasb – gavhar....................................4
1-dars. Hunarmandchilik turlari...............................5
2-dars. Har kasbning o'z o'rni bor.........................10
3-dars. Yosh musavvir..14
4-dars. Kasbning yomoni yo'q...............................18
5-dars. Sharafli kasb...23
6-dars. Bo'lim yuzasidan takrorlash......................26
V bo'lim.
Eng katta boylik – salomatlik...............................29
1-dars. Ehtiyot bo'ling!...30
2-dars. Ko'zga ko'rinmas olam..............................34
3-dars. Ko'zga ko'rinmas olam..............................38
4-dars. Mashhur tabib bobomiz.............................41
5-dars. Tumovdan saqlaning.................................45
6-dars. Bo'lim yuzasidan takrorlash......................48
VI bo'lim.
Bir-birini kuzatadi fasllar.......................................51
1-dars. Har faslning o'z ziynati bor........................52
2-dars. Fasllar nega almashadi?............................54
3-dars. Qish zavqi...58
4-dars. Zumrad bahor..63
5-dars. Yoz, seni sog'indik!....................................67
6-dars. Oltin kuz..71
7-dars. Bo'lim yuzasidan takrorlash......................74

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

2-sinf o'qish savodxonligi II qism kitobini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.
Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet veb-saytlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.